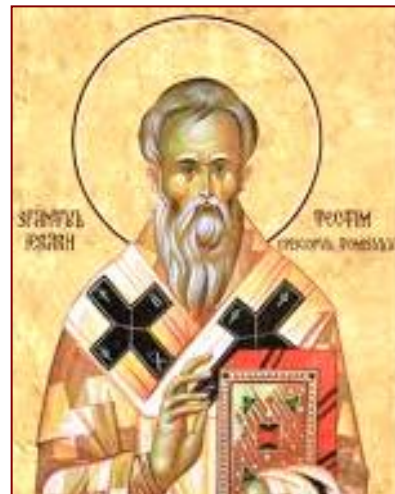

20 APRILIE: PRĂZNUIREA SF. IER. TEOTIM, EPISCOPUL TOMISULUI

Sfântul Teotim și-a desfășurat activitatea la sfârșitul veacului al IV-lea și la începutul celui de al V-lea. El a fost contemporan al împăraților Teodosie I cel Mare și al fiului său Arcadie, precum și al unor mari Părinți și Sfinți ai Bisericii, ca: Ioan Gură de Aur, Fericitul Ieronim, Ambrozie al Mediolanului, Grigorie al Nyssei, Grigorie de Nazianz și alții. Din faptul că prin anul 392 Fericitul Ieronim vorbește în cartea sa *De viris illustribus* („Despre bărbații iluștri”), elogios despre activitatea scriitoricească a lui Teotim, deducem că la acea vreme el era om în floarea vârstei și că se manifestase atât de strălucit, încât putuse să fie inclus în șirul oamenilor iluștri. Totodată, cum se va vedea mai departe, Teotim a fost un apropiat prieten al Sfântului Ioan Gură de Aur, apărându-l pe acesta în împrejurări grele, fapt care sugerează că erau, dacă nu de vârstă apropiată, cel puțin din aceeași generație.

Este posibil ca Teotim să fi urmat la scaunul episcopal al Tomisului imediat după Terentius (Gerontius). Sozomen, istoricul bisericesc din secolul al V-lea, spune că era de neam „scit”, adică locuitor al Dobrogei, un localnic deci, nu grec ori roman venit din altă parte. Nu știm dacă el a devenit episcop din rândul monahilor. Cunoaștem doar, după informațiile date de Sozomen, că el ducea o viață modestă și cumpătată: „timpul cinei și-l fixa nu la aceeași oră, ci când îi era foame sau sete”. Sozomen completează spunând: „căci, cred, că era faptă de filosof să nu cedeze necesităților firii, după bunul plac, ci după nevoi”.

Virtuțile și înțelepciunea lui Teotim l-au făcut cunoscut chiar și în mediul barbar. Istoricul amintit reliefează că el avea atâta prestigiu în rândul barbarilor huni din regiunea Dunării, încât aceștia îl numeau „zeul romanilor”.

Prealuminat păstor al Tomisului, vas al isihiei și cuvântării de Dumnezeu, chip al iubirii părintești te-ai arătat, Sfinte Ierarhe Teotim, revărsând în lume mirul milostivirii de Sus. Pentru aceasta, ca la un izvor pururea curgător al harului lui Dumnezeu la tine alergăm și cu credință îți cântăm: Bucură-te, Sfinte Ierarhe Teotim, inimă în care bate iubirea Sfintei Treimi!

(Condac 1 din Acatistul către Sf. Ierarh Teotim)

Teotim a căutat să-i îmblânzească pe acești barbari și să-i câștige pentru credința creștină. „Cu toate că ei erau sălbatici din fire, el i-a abătut spre blândețe, ospătându-i și atrăgându-i cu daruri”. Acest lucru le-a creat hunilor impresia ca el este foarte bogat și de aceea unul dintre barbari a vrut să-l ia prizonier. În încercările de a-l prinde se manifestă darul facerii de minuni al sfântului. Sozomen relatează că „barbarul, pregătindu-și o funie cu laț, s-a sprijinit în scut, cum obișnuia când stătea de vorbă cu dușmanii, a ridicat mâna dreaptă vrând să arunce lațul asupra lui Teotim, spre a-l trage spre sine și spre cei de un neam cu el; dar, odată cu această încercare, brațul său i-a rămas înțepenit în aer. A fost nevoie de intervenția celorlalți barbari pe lângă Sfântul Teotim ca să-l elibereze din cătușele (lanțurile) nevăzute. Și Sfântul Teotim s-a rugat lui Dumnezeu salvând pe barbar”. Aceasta este una din numeroasele minuni pe care le-a făcut acest episcop. (...) Opera literară a lui Teotim nu ne este cunoscută. Istoricii timpului nu relatează decât puține lucruri. Fericitul Ieronim, înscriindu-l în galeria bărbaților iluștri, zice doar că „a publicat în formă de dialog și în stilul vechii elocințe opere scurte și comatice” (adică alcătuite din fraze scurte), adăugind: „aud că mai scrie și alte lucrări”. Dialogul folosit de Teotim în scrierile sale are o veche tradiție în literatura clasică greco-latină, care a trecut și în creștinism. Mai aflăm câte ceva despre opera scriitoricească a lui Teotim din lucrarea *Sacra parallela* („Sfintele paralele”) a Sf. Ioan Damaschin, în care citim că episcopul tomitan a alcătuit o omilie la cuvintele din Evanghelia după Matei 5, 23.

O asemenea personalitate spirituală pe scaunul episcopiei Tomisului a dat strălucire eparhiei și orașului său, s-a impus în lumea creștină ca un „bărbat ilustru”.

(Preot Prof. Dr. Emilian Popescu)